

angik de Udtalelser, der vare fremkomne fra det ærede Medlem for Nakskov, og jeg haaber, at jeg paa andet Sted skal være i Stand til at faa det ærede Medlem i Tale, om ikke andetsteds, saa ovre paa Lolland-Falster, den Valgkreds, hvor han har hjemme.

Den højtærede Landbrugsminister knyttede nogle Bemærkninger til, hvad jeg og de øvrige Socialdemokrater her i Tinget havde sagt. Han sagde blandt andet, at vi kendte ikke de Forhold, om hvilke vi tale, vi hørte ikke hjemme paa Landet. Saaledes maatte i alt Fald den højtærede Landbrugsministers Udtalelser forstaaes. Jeg ved ikke, om den højtærede Landbrugsminister ved, hvorfra vi ere, og hvorfra vi ere komne. Over Halvdelen af de Socialdemokrater, som sidde her i Tinget, have deres Rod paa Landet, have arbejdet der ude som Hyrdrenge og taget Del i dethaarde og anstrengende Arbejde, som blev budt Vogterdrengene. De kende altsaa af Erfaring de Forhold, der her er Tale om. Om den højtærede Landbrugsminister imidlertid kender de Forhold, som Tjenestdrengene leve under — ja det kan der i alt Fald tvivles om efter den meget raske Maade, hvorpaa han affejede de Indvendinger og Anker, vi ere fremkomne med. Det undrede mig for øvrigt, at den højtærede Landbrugsminister mener, at Forholdene ude paa Landet, hvor der ikke er nogen Organisation, ere bedre end paa de Steder, hvor der findes en Organisation. Dette strider dog imod, hvad alle, ikke alene Socialdemokrater, men alle Folk, som have beskæftiget sig med de her hen hørende Forhold ere enige om. Der er dog ingen Tvivl om, at de faglige Organisationer igennem den sidste Menneskealder ikke alene have bevirket bedre økonomiske Forhold for de Folk, der staa i Organisationen, men at Forbedringer af de økonomiske Forhold for Byarbejderne igen have bevirket, at Landarbejdernes økonomiske Vilkaar ere blevne bedre.

Den højtærede Landbrugsminister siger, at da der ikke var Socialdemokrater her i Landet, da der ikke var nogen socialdemokratisk Presse, beskæftigede man sig med Landarbejdernes Forhold og tog sig deraf. Jeg ved ikke af, at man, den Gang der ikke fandtes nogen socialdemokratisk Bevægelse, har bekymret sig videre om de Forhold, under hvilke Tyende og Indsidere levede. Det er i alt Fald først i den nyere Tid, at de Spørgsmaal, som vedrøre disse Forhold, ere komne frem til Debat. Den højtærede Landbrugsminister hævdede,

at Bøndernes Frisind er uden for al Tvivl. Jeg agter ikke at fremføre en Anke mod Bønderne eller Landboerne i Almindelighed; jeg gjorde netop i mit første Foredrag opmærksom paa, hvilken Indsats af politisk og socialt Frisind Bønderne have tilført vort offentlige Liv. Jeg agter ikke yderligere hverken at understrege dette eller at rette nogen særlig Anke mod Bønderne for Mangel paa Agtpaaagivenhed over for disse Forhold. Jeg tror, at Landbrugernes store Masse vil, naar de virkelig komme til at kende de sociale Forhold, over hvilke vi føre Anke, være med til at yde Arbejderklassen en Haandsrækning til at komme bort fra disse Forhold. Jeg skal ikke her, da Tiden er langt fremrykket, og den Tid, der staar til min Raadighed, ikke vilde tillade det at komme nærmere ind paa en Bevisførelse, men jeg skal sende den højtærede Landbrugsminister nogle Blade af den socialdemokratiske Presse, af hvilke han vil kunne lære, at det ikke alene er Tyende, ikke alene egentlige Landarbejdere, men mange andre ude paa Landet, der lide under den Vilkaarlighed, som i Kraft af den herskende kommunale Valgret gør sig gældende. Den højtærede Landbrugsminister ytrede over for os i Tilslutning til, hvad det ærede Medlem for Saksøbing (Rørdam) havde sagt til os, at der var ingen Ansvarsfølelse hos Arbejdernes Tillidsmænd, vi sagde intet til Arbejderne, vi paatalte intet. Imidlertid er det dog faktisk, at den socialdemokratiske Presse Gang efter Gang har været med til ikke alene at paatalte Drikkeri og Udskejelser, der fandt Sted, men ogsaa har været med til at vække Arbejdernes Ansvarsfølelse netop over for Børnene. Naar den højtærede Landbrugsminister tvivler derom — nu vel, saa skal jeg for ikke at opholde Tinget, sende ham Blade af den socialdemokratiske Presse, der bevise det.

Det forbavsede mig unægtelig at høre den højtærede Landbrugsminister omtale Tyendeloven i Forbindelse med dette Spørgsmaal. Det var ikke mange Ord, den højtærede Landbrugsminister sagde om dette Spørgsmaal, men de vare tilstrækkelig tydelige. Den højtærede Landbrugsminister sagde nemlig, at hvis jeg eller mine Partifæller ønskede en Revision af Tyendeloven, saaledes at Karle og Piger kunde løbe, naar de vilde, vilde han i alt Fald ikke være med til nogen Revision af Tyendeloven. Der er jo slet ikke Tale om, hvorledes man ønsker Tyendeloven ændret i det enkelte, men derom kan den højtærede Landbrugsminister være for-